

Instructies 'Waar is mijn stemlokaal'

Stembureaus toevoegen

Gemeenten kunnen op drie manieren hun data toevoegen aan 'Waar is mijn stemlokaal':

1. Door een (deels voorgevuld) stembureau-spreadsheet te downloaden, alle stembureaus in te vullen en vervolgens de spreadsheet te uploaden.
2. De stembureaus direct op deze website in te voeren via een webformulier.
3. Geautomatiseerd aanleveren van de stembureaugegevens via koppeling met stembureausoftware.

Manier 1: stembureau-spreadsheet downloaden en uploaden

Op de [dashboard-pagina](#) kunt u ook een **deels voorgevuld stembureau-spreadsheet** downloaden. Deze is ingevuld op basis van de stembureaus van de verkiezingen van 15 maart 2023. U kunt dit stembureau-spreadsheet downloaden en vervolgens bewerken/aanvullen.

Op de [dashboard-pagina](#) kunt u ook een **'leeg' stembureau-spreadsheet** downloaden en daarin de stembureaus van uw gemeente invullen.

In de stembureau-spreadsheet wordt uitgelegd hoe u de stembureaus moet invullen.

Tip: Als uw gemeente vele tientallen of honderden stembureaus heeft, vul dan eerst een paar stembureaus in de spreadsheet in (bv. 5 à 10) en upload de spreadsheet alvast als test. Als u bepaalde velden niet juist invult krijgt u meteen foutmeldingen te zien en bent u eerder op de hoogte van hoe u de spreadsheet moet invullen.

De ingevulde stembureau-spreadsheet kan vervolgens op de [dashboard-pagina](#) geüpload worden. De data wordt dan gevalideerd. Als er velden niet goed ingevuld zijn dan krijgt u daar foutmeldingen van te zien. U moet dan de aanpassingen doorvoeren in de stembureau-spreadsheet en deze opnieuw uploaden. Als de data door de validatie heen komt krijgt u alle stembureaus op een overzichtspagina te zien. Hier kunt u alle stembureaus controleren en/of bewerken. Als alles in orde is klikt u op de blauwe 'Publiceer'-knop op de stembureaus te publiceren.

Manier 2: invoeren via de website

Op de [dashboard-pagina](#) klikt u op de blauwe 'Stembureaus'-knop om naar het overzicht te gaan. Daar kunt u eenvoudig stembureaus toevoegen, wijzigen en verwijderen. Als alles in orde is klikt u op de blauwe 'Publiceer'-knop om de stembureaus te publiceren.

Manier 3: geautomatiseerd aanleveren van de stembureaugegevens

We willen het aanleveren van de stembureaugegevens zo makkelijk mogelijk maken. Idealiter zou er een koppeling zijn tussen alle stembureausoftware die door gemeenten gebruikt worden en 'Waar is mijn stemlokaal' (volgens de [Common Ground](#) principes van VNG). Alle stembureaus en eventuele latere wijzigingen worden dan automatisch ingeladen in 'Waar is mijn stemlokaal'. Zo'n koppeling bestaat al met:

- [Stembureau manager](#) (SBM) van Partners 4 IT: zet de 'Waar is mijn stemlokaal API'-module aan.
- [TSA Verkiezingen](#): via de optie 'Stembureaus' à Verkiezinginbeeld.nl.

Maakt uw gemeente gebruik van andere stembureausoftware en wilt u ook gebruik maken van geautomatiseerde aanlevering? Vraag uw softwareleverancier dan om contact op te nemen via stemlokaal@openstate.eu.

Uitlegvideo's toevoegen stembureaus

Op de [online versie van deze instructies-pagina](#) staan op deze plek uitlegvideo's waarin manier 1 (stembureau-spreadsheet) en manier 2 (webformulier) behandeld worden.

Correcties

Mocht u na het publiceren van uw stembureaus nog iets willen aanpassen dan kan dat nog tot 4 dagen voor de verkiezingen. Ga naar de [dashboard-pagina](#) en klik op de blauwe 'Stembureaus'-knop om naar het overzicht te gaan. Klik op de '[bewerk]'-link links van een stembureau om deze te bewerken of te verwijderen. Of voeg een nieuwe stembureau toe. Als u gebruik maakt van een stembureau-spreadsheet dan kunt ook daar uw aanpassingen doorvoeren en deze opnieuw uploaden. Let op: dit vervangt alle stembureaus die u eerder heeft toegevoegd.

Kaartvisualisaties en open data

Zodra de stembureaus gepubliceerd zijn kunnen gebruikers van dit platform de locaties op de [kaart](#) zien en een stembureau vinden op basis van een ingevoerd adres of huidige locatie.

Embedden/Insluiten

De simpelste manier van hergebruik is het embedden/insluiten van de 'Waar is mijn stemlokaal'-kaart op uw website. U kunt een kaart van een enkele gemeente of zelfs een enkel stembureau embedden. Ga voor de embedcode naar de pagina van de gemeente of het stembureau en klik onder de kaart op de 'Insluiten'-knop (zie bijvoorbeeld de pagina van [Den Haag](#)). De embedcode voor heel Nederland vindt u op de [over deze website-pagina](#).

Open data

De gegevens worden automatisch als open databestanden aangeboden in CSV-formaat en via een API. De data is beschikbaar via [Dataplatform](#) en wordt ook gepubliceerd op het open dataportaal van de Rijksoverheid: <https://data.overheid.nl/community/organization/OpenStateFoundation>. Zo kan iedereen toepassingen maken met de data.

Vanuit dit project wordt er gezorgd dat er tijdens de verkiezingen op veel overheidswebsites en op andere plekken verwezen wordt naar de kaart van WaarIsMijnStemlokaal.nl. Ook wordt hergebruik van de open data gestimuleerd.

Door deze aanpak is de stembureaude data de afgelopen jaren miljoenen keren gebruikt om kiezers te helpen om een stembureau te vinden.

Nieuw account toevoegen

Als u een nieuw account wilt toevoegen voor uw gemeente, klik dan op de [instructies-pagina onder het kopje 'Nieuw account toevoegen'](#) op de link naar het account aanvraagformulier of e-mail stemlokaal@openstate.eu. Dit is handig als u één of meerdere collega's ook toegang wilt geven.

Geografische informatie: BAG Nummeraanduiding ID, Latitude/Longitude en X/Y rijksdriehoekscoördinaten

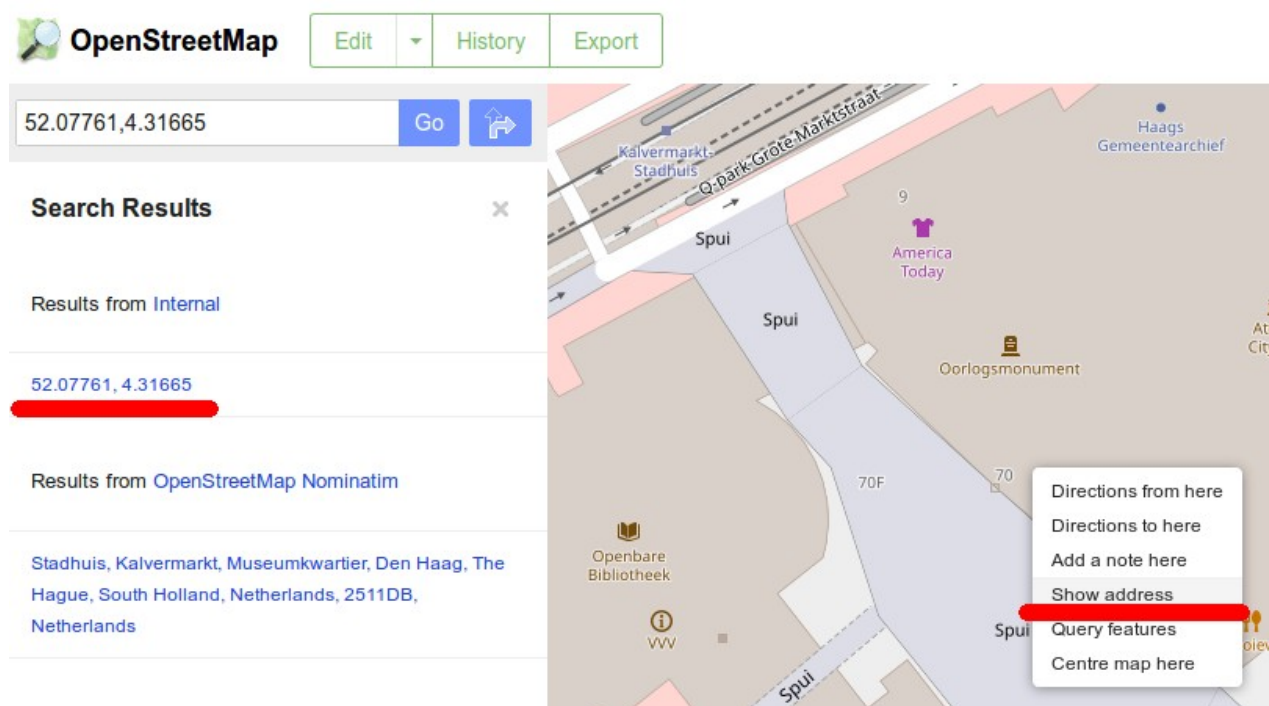
BAG Nummeraanduiding ID (enkel relevant voor stembureau-spreadsheet)

In het "BAG Nummeraanduiding ID"-veld moet het BAG Nummeraanduiding ID van het adres waar het stembureau zich bevindt ingevuld worden. Het nummer kan snel gevonden worden via bagviewer.kadaster.nl. Vul daar in de zoekbalk het adres van het stembureau in. Het nummer staat nu rechts onder het kopje "Nummeraanduiding" in het "ID"-veld. Als alternatief kunt u uw stembureaus invullen via het webformulier. Daar hoeft u geen Bag Nummeraanduiding ID in te vullen, maar kunt u direct het adres invoeren.

Vermeld voor mobiele stembureaus die vlakbij een gebouw staan of locaties zonder BAG Nummeraanduiding ID het BAG Nummeraanduiding ID van het dichtstbijzijnde gebouw en gebruik eventueel het 'Extra adressaanduiding'-veld om de locatie van stembureau te beschrijven. Mocht een (mobiel) stembureau niet in de buurt van een gebouw staan, voer dan '0000000000000000' (zestien keer het getal '0') in; 'Extra adressaanduiding'-attribuut is dan verplicht. NB: de precieze locatie geeft u aan met de "Latitude" én "Longitude"-velden of met de "X" én "Y"-velden.

latitude/longitude en x/y (optioneel)

De locatie van een stembureau wordt automatisch opgehaald op basis van het ingevulde adres (webformulier) of de BAG Nummeraanduiding ID (stembureau-spreadsheet). Wilt u de precieze locatie van het stembureau aanpassen dan kan dat. In het webformulier kunt u op het kaartje het potlood-icoontje verslepen naar de juiste plek. Een andere manier die zowel voor het webformulier als voor de stembureau-spreadsheet werkt is door óf de "Latitude" en "Longitude"-velden invullen óf de "X" en "Y"-velden (Rijksdriehoeksstelsel). U kunt dus de keuze maken uit één van deze twee coördinatenstelsels. Als u de latitude en longitude van het stembureau niet weet dan kunt u dit vinden via [OpenStreetMap.org](https://www.openstreetmap.org). Zoom zo ver mogelijk in op de locatie van het stembureau, klik daar met de rechtermuisknop en selecteer "Show address"/"Toon adres". De latitude en longitude (in die volgorde) staan nu linksboven in de zoekbalk (zie ook de afbeelding hieronder).

Bonaire, Sint Eustatius en Saba

De bijzondere gemeenten hebben een ander Kadaster en een ander BAG-systeem. Deze gemeenten kunnen in het "BAG Nummeraanduiding ID"-veld simpelweg "0000000000000000" (zestien keer het getal "0") invullen. Het adres van het stembureau kan vervolgens in het "Extra adressaanduiding"-veld ingevuld worden. Aangezien er ook geen rijksdriehoekskoördinaten (X/Y) zijn voor de bijzondere gemeenten kan de locatie aangegeven worden door middel van de "Latitude" en "Longitude"-velden.

Hulp nodig met het verzamelen van geografische informatie?

Uw gemeente heeft een Geo/GIS specialist of team. Zij kunnen u helpen om de benodigde informatie te verzamelen.

Toegankelijk voor mensen met een lichamelijke beperking

Sinds 2019 moeten alle stembureaus toegankelijk zijn voor mensen met een lichamelijke beperking. De Rijksoverheid geeft daar op [deze pagina](#) meer informatie over.

Mobiele stembureaus, locaties zonder adres en afwijkende openingstijden

Sommige gemeenten werken met mobiele stembureaus die gedurende de dag op verschillende locaties staan. Voor mobiele stembureaus moet voor elke locatie een nieuw "stembureau" aangemaakt worden (zodat de locatie en openingstijden apart worden opgeslagen).

Mobiele stembureaus bevinden zich soms niet in een gebouw. Ook andere stembureaus zijn niet altijd in een gebouw, zoals bijvoorbeeld een stemtent. Gebruik voor het "BAG Nummeraanduiding ID"-veld (in de stembureau-spreadsheet) of "adres"-veld (in het webformulier) dan het dichtstbijzijnde BAG Nummeraanduiding ID/adres (zie de sectie "Geografische informatie" hierboven) en gebruik eventueel het "Extra adresaanduiding"-veld om de locatie van stembureau te beschrijven. Mocht een (mobiel) stembureau niet in de buurt van een gebouw staan, voer dan '0000000000000000' (zestien keer het getal '0') in; 'Extra adresaanduiding'-attribuut is dan verplicht. NB: de precieze locatie van het mobiele stembureau geeft u aan met de "Latitude" en "Longitude"-velden of met de "X" en "Y"-velden.

Als een stembureau meerdere openingstijden op één dag heeft (bv. als het al om middernacht open is en later op de dag nog een keer open gaat) dan maakt u voor elke aaneengesloten periode dat het stembureau open is een nieuw "stembureau" aan.

Wie ondersteunt dit project?

[Open State Foundation](#) is een onafhankelijke stichting die digitale transparantie van overheidsinformatie door middel van open data bevordert. Voor 'Waar is mijn stemlokaal' werken wij samen met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, VNG en Civity om alle locaties van stembureaus te verzamelen ten behoeve van opkomstbevordering en verdere analyse. Dit project wordt mogelijk gemaakt door een subsidie van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Contact

Heeft u vragen over het platform na het lezen van deze instructies? Stuur dan een e-mail naar stemlokaal@openstate.eu.